

SIVISTYSLAUTAKUNTA

6.3 SIVISTYSPALVELUT**Sitovuus: valtuusto, koko palvelualue, brutto****Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko****Toiminta-ajatus**

Sivistyspalvelut tuottaa kunnan kasvatus, opetus sekä vapaa-ajanpalvelut ja se sisältää seuraavat tulosalueet; *opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto, liikuntapalvelut sekä nuoriso- ja kulttuuripalvelut.*

Sivistyspalvelujen tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Sivistyspalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja virikkeelliseen vapaa-aikaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sivistyspalveluiden toiminnan painopisteet on johdettu kuntastrategiasta. Sivistyspalvelut ovat keskeisessä roolissa kuntastrategian hyvinvoiva arki -tavoitteen toteuttamisessa. Palvelualueen ydintoiminta on sivistyksen edistäminen sekä viihtyisän elinympäristön ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien luominen sekä osallisuuden lisääminen.

Lasten ja nuorten määrä

Syntyvyys on ollut Siilinjärvellä laskeva vuodesta 2014 lähtien (v. 2013 syntyi 269 lasta, v. 2016 syntyi 222 lasta, v. 2024 syntyi 151 lasta). Talousarvion laadintahetken arvion mukaan vuonna 2025 syntyy 155 lasta. Syntyvyyden lisäksi lasten määrään vaikuttaa muuttoliike, joka on osittain kompensoinut syntyvyyden laskua. Lasten määrän väheneminen on vähentänyt palveluntarvetta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Lasten määrän vähentyessä varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin tarkastelemaan palvelutarvetta vastaavasti. Vastaavasti perusopetuksessa on vähennetty ja tullaan jatkossakin vähentämään perusopetusryhmien lukumäärää.

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Perusopetuksen osalta 1.8.2025 on tullut voimaan useita lakimuutoksia, joilla on vaikutusta esi-, perus- ja lukio-opetuksen järjestämiseen ja talouteen. Talouden näkökulmasta muutokset tulevat täysimääräisesti voimaan vuoden 2026 aikana. Lakimuutoksilla on mm. lisätty oppilaan saaman opetuksen määrää, muutettu oppimisen tuen rakenteita ja lisätty lainsäädäntöön koulutuksen järjestäjää sitovia mitoituserusteita.

Vapaa-aikapalveluiden keskeiset muutokset

Vuonna 2023 käynnistyneen työikäisten liikunta- ja hyvinvointineuvonnan piirissä on nykyresurssien mukainen maksimi asiakasmäärä. Toimintaa pyritään kehittämään ryhmämuotoisen toiminnan osalta ja vuoden 2026 aikana käynnistetään pilotti potilastietojärjestelmän kirjaamisoikeuden osalta. Pyrkimyksenä on tiivistää kunnan ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä. Pidemmän aikajakson tavoitteena on perheille suunnatun hyvinvointineuvonnan käynnistäminen osana vanhemmuuden tuen toimenpiteitä.

Nuorisopalveluissa koulu-, oppilaitos- ja talonnuorisotyötä sekä nuorten osallisuutta pyritään edelleen vahvistamaan. Ryhmätoimintaa ja palveluohjausta kohdennetaan niitä tarvitseville ja yhteistyötä Ankkuritoiminnassa ja festaripakkamallissa kehitetään. Etsivän nuorisotyön aluekoordinaatio lisää etsivä nuorisotyön yhteistyömuotoja, Wörtti-hankkeen kautta kehitetään moniammatillista yhteistyötä II-asteen oppilaitosten, nuorisotyön ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa ja Ahmon koulunuorisotyöhanke tukee uuden koulun yhteisöllisyyttä ja nuorten kasvua.

Vapaa-aikapalveluissa jatketaan yhteistyötä ja kumppanuuksia eri toimijoiden kanssa. Ahmon kulttuurinen monitoimisali, Salmi-sali sekä Siilinlahden koulun uudet tilat mahdollistavat monialaisen tapahtumatuotannon ja kuntalaisia palvelevan yhteiskäytön koulujen kanssa. Yhteistyössä toteutettavien tapahtumien ja palveluiden ohella säännöllisesti kokoontuvilla järjestö- ja toimijafoorumilla pyritään mahdollistamaan yhteistyön edelleen kehittyminen ja avoin vuoropuhelu. Vapaa-aikapalveluissa kehitetään kuntalaisia osallistavia työmuotoja ja palveluiden saavutettavuutta tuetaan mm. sähköisten palveluiden lisäämisen avulla.

Vapaa-aikapalveluiden talousarvio sisältää vuoden 2025 suuruisen määrärahan liikunta-, nuoriso- ja kulttuurijärjestöjen toiminnan tukemiseen.

Kansalaisopisto keskittyy 2026 uusien Ahmon ja Siilinlahden koulujen tilojen yhteiskäytön sujuvuuden varmistamiseen kansalaisopiston iltaikäytön osalta. Oppilaitosten välisen yhteistyön tiivistäminen ja Siilinjärven yritysten kanssa yhteistyön virittäminen ovat myös tavoitteina tuleville vuosille.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen

Sisäilmaongelmat ovat olleet pitkään jatkunut haaste sivistyspalveluissa. Tältä osin tilanteeseen saadaan merkittävää parannusta vuoden 2026 alussa, kun Ahmon koulukeskuksen I vaihe ja uusi Siilinlahden koulu otetaan käyttöön. Talousarviovuoden aikana jatketaan Suininlahden koulun rakentamishankkeen edistämistä.

Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt

Sivistyspalveluissa sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt toteutetaan kunnassa voimassa olevien ohjeiden mukaan. Talousarvion toteutumista valvotaan kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti (mm. kuukausittainen raportointi ja valtuustoseuranta).

Riskien hallinnan näkökulmasta on oleellista arvioida toimintaa ja tunnistaa siinä esiintyviä riskejä sekä asettaa niille hallintatoimenpiteitä. Hallintatoimenpiteiden tarkoituksena on ehkäistä riskin realisoituminen.

Tunnistettut riskit

Sisäilmaongelmat

Palvelualueen useissa toimitiloissa on sisäilmaongelmia. Sisäilmaongelmat aiheuttavat seuraavat riskit:

- Ilmenee uusia sisäilmaongelmia tai entiset pahenevat, jolloin joudutaan hankkimaan uusia väistötiloja tai supistamaan toimintaa.
- Tehtyjen sisäilmakorjauksien onnistuminen.
- Henkilöstön ja asiakkaiden terveydelliset ongelmat, lisääntyvät sairauspoissaolot.

Sisäilmaongelmien aiheuttamaa riskiä voidaan pienentää asianmukaisilla väistötiloilla sekä korjausten ja uuden rakentamisen asianmukaisella suunnittelulla, joka huomioi korjaamisen turvallisuuden sekä on mahdollisimman kustannustehokas.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarve, asiakasmaksujen muutokset ja yksityisten palveluntuottajien tarjonta

Varhaiskasvatuspalvelujen tarpeen muuttuminen ennustettujen lapsimäärien, lainsäädännön tai työllisyystilanteen muuttuessa luo riskin palvelutarpeen kysyntään. Palveluiden tarjontaan vaikuttaa kunnallisen tarjonnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien tarjonta. Mahdollisina seurauksina on, että erilaisia varhaiskasvatuksen palveluvaihtoehtoja ei ole riittävästi vastaamaan perheiden palvelutarpeisiin tai syntyy ylikapasiteettia. Varhaiskasvatuspalveluissa valmistaudutaan reagoimaan lapsimäärän muuttumiseen nopeallakin aikataululla.

Lasten ja nuorten tuen tarpeen lisääntyminen, esi- ja perusopetuksen tuen uudistus

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä on ollut jo pitkään kasvava. Esi- ja perusopetuksessa sekä varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa tukea oppimiseensa. Riskin hallinta edellyttää toimivia käytänteitä, joilla tuetaan haastavassa tilanteessa olevaa lasta ja nuorta. Esi- ja perusopetuksen osalta lakimuutoksella uudistettiin

lapsen/oppilaan saama tuki esiopetuksessa ja koulussa. Tällä pyritään katkaisemaan tuen tarpeen lisääntymisen kehitys. Haasteena uudistuksessa on ollut nopea aikataulu. Muutoksen onnistunut toteuttaminen on edellyttänyt hyvää etukäteistä suunnittelua ja henkilöstön kouluttamista.

Pätevän henkilöstön saatavuus

Rekrytointivaikeudet koskevat ennen kaikkea varhaiskasvatuksen opettajia ja tiettyjä opettajaryhmiä (esim. erityisopettajat ja sijaiset). Pula pätevistä henkilöstöstä voi näkyä palveluntuotannon laadun heikkenemisenä. Lisäksi henkilökunnan lyhyisiin poissaoloihin on vaikea saada sijaisia. Tämä voi heijastua yksittäisinä päivinä varhaiskasvatusyksiköiden aukioloaikoihin. Riskinhallinnan näkökulmasta on tärkeä huolehtia siitä, että palkkaus ja työn tekemisen olosuhteet (esim. työympäristön turvallisuus, esihenkilötyö) ovat alueellisesti kilpailukykyiset.

Hyvinvointialueen rekrytointivaikeudet opiskeluhuollossa

Hyvinvointialueella on jatkuvana haasteena koulupsykologien rekrytointi. Hyvinvointialue ei ole pystynyt toteuttamaan lakisääteistä koulupsykologipalvelua kaikissa Siilinjärven kouluissa ja oppilaitoksissa, koko olemassaolonsa aikana. Koulupsykologien vaje heijastuu negatiivisesti oppilaiden koulunkäyntiin ja laajemmin heidän elinolosuhteisiinsa. Riskiä pyritään hallitsemaan muiden hyvinvointialueen opiskeluhuollon palveluiden ja kunnan palveluiden avulla.

Kuntastrategian 2025 vaikutukset toimintaan ja tavoitteisiin

Sivistyspalveluiden toiminta tukee kuntastrategian vision toteutumista tuottamalla kuntalaisten tarpeita vastaavia palveluita. Kuntastrategian vision mukainen ”sykkivin kasvukunta” tarkoittaa sivistyspalveluissa toisaalta sitä, että palvelualue on varautunut pitkällä tähtäimellä asukasmäärän ja siten asiakasmäärän kasvuun. Toisaalta korkeatasoiset sivistyspalvelut toimivat vetovoimatekijänä ja siten edistävät kunnan kasvua. Lyhyellä tähtäimellä lasten ja nuorten määrä Siilinjärvellä vähenee. Näin ollen palveluverkon laajuutta on seurattava säännöllisesti. Palvelualueen ydintoiminta on sivistyksen edistäminen sekä viihtyisän elinympäristön ja monipuolisten harrastusmallisuuksien luominen. Tämä tukee vision tavoitetta dynaamisesta sykkivyydestä. Tällä hetkellä haastetta aiheuttavat toimitilaverkon sisäilmaongelmat, joiden korjaaminen on keskeistä talousarviovuoden ja suunnitteluvuosien aikana. Fyysiset tilat ovat yksi osa palvelun laatua.

Sivistyspalveluissa keskeisenä painopisteenä on lasten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mitä toteutetaan palvelualueella talousarvion toimintasuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Tällöin painotetaan ennalta ehkäisyä sekä varhaista riskitekijöiden tunnistamista ja tukea huomioiden eri ikäryhmät ja hyvinvoinnin osa-alueet. Hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaa hyvinvointikertomus sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Suunnitelmissa keskeisessä osassa on mm. mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö sekä hyvinvointia edistävien elintapojen tukeminen.

Monet sivistyspalveluiden kehittämistavoitteet sitoutuvat useaan eri kohtaan kuntastrategiassa. Kun esimerkiksi kehitetään oppilaan perusopetuksessa saamaa tukea, kyseessä on kuntastrategian näkökulmasta kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut ja lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä yhteistyö kunnan muiden toimialojen ja paikallisten järjestöjen kanssa on keskeisessä roolissa. Yhteistyötä tehdään myös hyvinvointialueen tasolla. Siilinjärvelle on perustettu laajasti järjestökenttää ja eri toimijoita yhteen kokoava järjestö- ja toimijafoorumi, joka kokoontuu säännöllisesti. Eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja toimijoiden osallistamista tulee kuitenkin vielä edelleen vahvistaa ja verkostoa laajentaa.

Tavoitteet 2022–2026

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2026	Tavoite ja -taso	Seurattavat mittarit	Vastuutaho
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1 Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Palveluverkon ajantasaisuuden seuranta ja vastaavuus tulevaisuuden tarpeisiin huomioiden palveluverkon saavutettavuus. Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen kuntien raja-alueilla. Asiakkaiden arviointikyselyissä keskiarvo vähintään 3, jos käytössä on 4 portainen asteikko. Vastaava taso, mikäli käytössä jokin muu asteikko Vapaa-aikapalveluiden digitalisaation edistäminen, tavoitteena käytön lisääntyminen.	Asiakaskyselyt, palveluverkon kattavuus ja saavutettavuus, ennusteet asiakasmääristä Arvioinnin tulokset. Käyttäjämäärät	Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut Kansalaisopisto Vapaa-aikapalvelut
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Tarvetta vastaava liikuntapaikka-verkosto ja lähiliikuntapaikkojen kehittäminen Monipuoliset ja kuntalaisten tarpeita vastaavat kirjasto- ja kulttuuripalvelut Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön ja yhteistyön kehittäminen	Vapaa-aikapalveluiden käyttöä ja palveluntarjontaa kuvaavat mittarit, Liiteri: virkistys alueiden saavutettavuus ks. tulosalueen kohdalta Kyselyt (mm. NuVa ja KNT) ja osallisuusmittarit	Vapaa-aikapalvelut ks. tulosalueen kohdalta Nuorisotoimi yhteistyössä HVA Opetuspalvelut
2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Oppimisen tuen uudet toimintamallit otetaan käyttöön täysimääräisesti	Tuen oppilasmäärät, tuen mitoitukset	Opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2026	Tavoite ja -taso	Seurattavat mittarit	Vastuutaho
	Varmistetaan oppivelvollisuuden täysimääräinen toteutuminen	Oppivelvollisuuden suorittamisen mittarit	
	Nykyisen oppimiskäsityksen mukaiset oppimisympäristöt kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa	Uudistettujen oppimisympäristöjen lkm	
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kaikki yksiköt toimivat sisäilmaltaan turvallisissa toimitiloissa viimeistään vuonna 2028	Rakentamishankkeiden edistyminen, sisäilmaltaan heikkojen toimitilojen määrä	Opetuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto

Tavoitteiden riskiarviot

Pätevän henkilöstön saatavuus on haaste tietyssä tehtävissä. Mikäli ei saada rekrytoitua kelpoista henkilöstöä, voi tällä olla vaikutusta palvelun laatuun.

Palvelualueen useissa toimitiloissa on sisäilmaongelmia. Näistä tiloista toiminta on siirretty pääsääntöisesti muihin tiloihin. Osassa ongelmallisia tiloja toiminta kuitenkin vielä jatkuu.

Käytössä olevat resurssit vs. palveluntarve ja niiden yhteensovittaminen.

HVA:n rekrytointivaikeudet voivat heijastua lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Tuloslaskelma 2026

Sisältää valtuustoon sitovana seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Opetuspalvelut	-34 309 100	1 436 475	-32 872 625
Varhaiskasvatuspalvelut	-20 075 250	731 775	-19 343 475
Kansalaisopisto	-1 182 615	246 700	-935 915
Kirjasto	-1 192 737	24 400	-1 168 337
Liikuntapalvelut	-1 940 207	87 600	-1 852 607
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut	-1 360 879	219 545	-1 141 334
Sitovuustaso yhteensä	-60 060 787	2 746 495	-57 314 292

Keskeiset talouden muutokset

Tulokertymän arvioidaan kasvavan noin 44 000 € verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Kasvu johtuu ennen kaikkea perusopetuksen kotikuntakorvausten kasvusta.

Sivistyspalveluiden ulkoiset toimintamenot kasvavat merkittävästi. Kasvu kohdistuu ennen kaikkea henkilöstökuluihin ja vuokriin. Henkilöstökuluja kasvattavat palkankorotukset ja uusi vaativan erityisen tuen luokka. Henkilöstökulujen nousua kompensoi lasten määrän vähentymisestä tulevat säästöt varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa. Lisäksi henkilöstökuluja alentaa henkilökunnan palkattomat vapaat. Vuokrakuluja kasvattaa uusien

koulurakennusten leasing- ja palvelumaksut. Syntyvyyden alhaisuus pienentää kunnan kotihoidon tuen maksuja, joka näkyy aikaisempaa pienempinä avustuksina. Ulkoisten palvelun ostojen kasvu johtuu yleisestä hintatason kohoamisesta.

Menot

• Henkilöstökulut	+ 868 000 €
• Ulkoiset palvelun ostot	+ 80 000 €
• Avustukset	- 39 000 €
• Ulkoiset vuokrat	+ 1 525 000 €
o josta rakennusten vuokrat.....	+ 1 445 000 €
o josta laitteiden vuokrat	+ 79 000 €
• Sisäiset toimintakulut	- 706 000 €
o josta sisäiset ruokapalvelumenot.....	- 99 000 €
o josta huoneistopalvelumenot	- 635 000 €

Sivistyslautakunta

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk)	1 039 554	1 267 962	1 267 962	1 327 550	5 %	1 327 550	1 327 550
Myyntituotot (sis)	32 050	45 800	45 800	42 600	-7 %	42 600	42 600
Maksutuotot	1 031 243	951 500	951 500	943 700	-1 %	943 700	943 700
Tuet ja avustukset	657 293	372 655	372 655	374 025	0 %	374 025	374 025
Vuokratuotot (ulk.)	42 513	48 732	48 732	43 320	-11 %	43 320	43 320
Muut toimintatuotot	26 085	15 400	15 400	15 300	-1 %	15 300	15 300
Toimintatuotot	2 828 738	2 702 049	2 702 049	2 746 495	2 %	2 746 495	2 746 495
Henkilöstökulut	-30 476 832	-30 531 800	-30 531 800	-31 399 335	3 %	-32 508 777	-33 306 096
Palvelujen ostot	-7 012 085	-7 041 354	-7 041 354	-7 121 197	1 %	-7 175 223	-7 193 223
Sisäiset palvelujen ostot	-6 297 896	-6 380 798	-6 380 798	-6 293 852	-1 %	-6 293 852	-6 293 852
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 220 774	-1 363 895	-1 363 895	-1 362 740	0 %	-1 362 740	-1 396 809
Avustukset	-958 948	-985 410	-985 410	-946 410	-4 %	-946 410	-946 410
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 851 639	-4 854 013	-4 854 013	-6 378 794	31 %	-6 569 220	-7 571 895
Muut toimintakulut (sis.)	-6 612 161	-7 177 587	-7 177 587	-6 558 459	-9 %	-6 558 459	-6 558 459
Toimintakulut	-57 430 334	-58 334 857	-58 334 857	-60 060 787	3 %	-61 414 681	-63 266 744
Toimintakate	-54 601 596	-55 632 808	-55 632 808	-57 314 292	3 %	-58 668 186	-60 520 249
Poistot ja arvonalentumiset	-413 562	-538 239	-538 239	-939 027	74 %	-1 059 654	-1 091 611
Vyörytystulot	417 471	0	0	0	0 %	0	0
Vyörytysmenot	-417 471	0	0	0	0 %	0	0

Opetuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen keskeisenä tavoitteena on luoda mahdollisuudet hyvään oppimiseen ja itsensä elinikäiseen kehittämiseen. Perusopetus ja lukiokoulutus tarjoavat lapselle ja nuorelle mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus ja kehittää itseään.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen ja modernit oppimisympäristöt

Koulujen sisäilmaongelmien ratkaiseminen on yksi osa parantaa palvelun laatua ja lisätä kunnan houkuttelevuutta lapsiperheiden asuinpaikkana. Vuoden 2025 aikana valmistuu Ahmon koulukeskuksen I vaihe ja Siilinlahden koulu. Uudet koulut otetaan kokonaisuudessaan käyttöön heti vuoden 2026 alussa. Ahmon koulukeskuksen II vaiheen työt jatkuvat vuoden 2026 aikana.

Talousarviovuoden aikana jatketaan Suininlahden koulun rakennushankkeen hankesuunnitelman laatimista. Tavoitteena on, että varsinainen rakentaminen alkaa vuoden 2027 aikana.

Talousarviossa on varauduttu uusien koulujen käyttöönotosta aiheutuviin kustannuksiin (esim. leasing- ja palvelumaksut). Lisäksi talousarviossa on varauduttu Suininlahden, Kasurilan ja Ahmon koulun olemassa olevien väistötilojen vuokriin sekä Vuorelan koulun leasing-maksuihin ja Kuuslahden koulun vuokriin. Ahmon koulun osalta on luovuttu kolmesta väistötilasta, mutta yksi väistötila tarvitaan vielä, kunnes oppilasmäärä on laskenut niin, että kaikki oppilaat sopivat uuteen kouluun.

Yksi keino varmistaa hyvän oppimisen edellytykset on muuntuvat oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta. Oppimisympäristöjen kehittämistä tehdään ennen kaikkea siinä yhteydessä, kun suunnitellaan ja otetaan käyttöön uusia tiloja. Lisäksi uusitaan koulujen vanhenevaa kalustoa. Investointiossa sisältää määrärahan koulujen vanhenevan kaluston uusimiseen.

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Perusopetuksessa annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetusta on muutettu 1.8.2025 alkaen lisäämällä alakoulun äidinkielen ja matematiikan tuntimäärää. Koska muutos on tullut voimaan vasta 1.8.2025, täysimääräiset kustannusvaikutukset näkyvät vasta vuonna 2026.

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppimisen tukea on muutettu lainsäädännön muutoksella, joka on tullut voimaan 1.8.2025. Kyseessä on iso muutos, joka muuttaa oppimisen tuen käytänteet ja rakenteet (ks. tarkemmin alla).

Oppilasmäärän kehitys ja sen vaikutus talouteen

Siilinjärven peruskouluissa on lukuvuonna 2025–26 peruskoululaisia 2687 oppilasta. Edellisenä lukuvuonna perusopetuksessa oli oppilaita 2716. Lukuvuonna 2026–27 peruskoululaisia on arviolta 2652. Syntyvyyden pitkään jatkunut alhaisuus on siis alkanut vaikuttamaan myös perusopetuksen oppilasmäärään. Oppilasmäärän pienentyessä on vähennetty perusopetuksen yleisopetuksen opetusryhmiä. Lukuvuotena 2025–26 on yksi yleisopetuksen ryhmää vähemmän, kuin edellisenä lukuvuotena. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu oletukselle, että yleisopetuksen tuntikehys pienenee noin 60 tuntia lukuvuonna 2026–27 edellisestä lukuvuodesta.

Kuopion kaupunki ja seudun muut kunnat (Lapinlahti, Leppävirta, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi) ovat laatineet vuonna 2025 yhteistyössä selvityksen alueen palveluverkostosta opetuspalveluiden ja varhaiskasvatuspalveluiden osalta. Selvityksessä on tarkasteltu ennen kaikkea kuntien raja-alueita. Lasten määrän väheneminen uhkaa näiden raja-alueiden pieniä kouluja ja päiväkoteja. Vuoden 2026 aikana Siilinjärven kunta ja Kuopion kaupunki jatkavan

selvityksen pohjalta tarkastelua Kuuslahti-Pajulahti ja Toivala-Ranta-Toivala alueen yhteistyön mahdollisuuksista.

Lukiolaisia on lukuvuonna 2025–26 252 opiskelijaa. Edellisenä lukuvuonna opiskelijoita oli 221. Lukion opiskelijamäärän oletetaan edelleen kasvavan lukuvuonna 2026-27 ja tähän on varauduttu talousarviossa. Opiskelijamäärän kasvattamiseksi on tehty lukiossa suunnitelmallista työtä. Tätä työtä jatketaan myös vuonna 2026.

Oppimisen tuki

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppimisen tukea on uudistettu lakimuutoksilla, jotka ovat tulleet voimaan 1.8.2025. Lukuvuosi 2025-26 on siirtymäaikaa, jonka aikana on mm. tehdään uudet oppilaskohtaisten tukitoimien päätökset.

Uudistuksen keskeisimpiä muutoksia ovat kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistuminen, painopisteen siirtyminen ennaltaehkäisevään ja ryhmäkohtaiseen tukeen, sekä vahva panostus opettajien yhteistyöhön ja opetusjärjestelyihin. Uudistus korostaa inklusiivisia periaatteita ja oppilaan oikeutta kuulua omaan ryhmäänsä. Uudistus vahvistaa oppilaan oikeutta saada varhaista, oman ryhmän sisällä tapahtuvaa tukea, kuten yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Mikäli nämä ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittävät, oppilaalle on annettava oppilaskohtaisia tukitoimia. Muutoksen onnistunut toteuttaminen vaatii henkilöstön kouluttamista uusiin toimintatapoihin. Tämä koulutus on jo aloitettu ja sitä jatketaan vuoden 2026 aikana.

Lisäksi lakiin on sisällytetty sitovaa henkilöstömitoitusta ja ryhmämuotoisen tuen mitoitusta. Haasteena tulee olemaan sitovan mitoituksen toteuttaminen haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Talousarvio ei sisällä uutta resurssia uudistuksen toteuttamiseen.

Pohjois-Savon hyvinvointialue rakentaa Siilinjärvelle uutta asumis- ja tilapäishoidon yksikköä, johon on tulossa 14 ympärivuorokautista asumipaikkaa vammaisille lapsille ja nuorille (7 pitkäaikaista asumisen paikkaa ja 7 tilapäishoidon paikkaa). Asiakkaat yksikköön tulevat kaikkialta Pohjois-Savosta. Toiminta uudessa yksikössä käynnistyy alkuvuonna 2026. Siilinjärven kunta vastaa yksikössä pitkäaikaisessa hoidossa olevien lasten ja nuorten opetuksesta. Näin ollen Siilinjärven koululle joudutaan perustamaan uusi vaativan erityisen tuen luokka. Koska kyseessä on vammaiset lapset ja nuoret, edellyttää tämä vahvaa henkilöstön resurssointia opetukseen. Talousarvio sisältää ko. yksikköön palkkamäärärahan yhdelle opettajalle ja kuudelle koulunkäynnin ohjaajalle.

Koulukiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen

Kevään 2025 kouluterveyskyselyn mukaan koulukiusaamisen yleisyydessä on tapahtunut kaksi jaksosta kehitystä Siilinjärvellä perusopetuksessa. Oppilaiden määrä, jotka eivät ole kokeneet kiusaamista on kasvanut, mutta toisaalta viikoittaista kiusaamista kokeneiden oppilaiden määrä on myös kasvanut. Vastaava kehitys on havaittavissa koko Pohjois-Savossa. Kiusaamisilmiö näyttää nyt keskittyvän aikaisempaa pienempään oppilasjoukkoon, mutta näiden oppilaiden osalta se on lähes jatkuvaa. Tämä asettaa kouluille uusia haasteita, jotta koulut pystyvät kohdentamaan oikein toimenpiteet.

Siilinjärvellä on kuntakohtainen malli, jota käytetään kiusaamistapausten selvittelyssä. Koulujen henkilöstövaihdosten takia tulee huolehtia siitä, että myös uudet opettajat ovat tietoisia käytetyistä menetelmistä.

Kiusaamisen ehkäisyssä oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen on keskeistä, sillä vahvat tunne- ja vuorovaikutustaidot vähentävät kiusaamista ja tukevat sekä kiusattuja että kiusaajia. Ennaltaehkäisevä työ vahvistaa turvallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta kouluissa ja muissa oppimisympäristöissä. Tämä tapahtuu opettamalla lapsille ja nuorille tunnetaitoja, kuten tunteiden tunnistamista ja hallintaa, sekä vuorovaikutustaitoja, kuten empatiaa ja rakentavaa keskustelua.

Muut keskeiset talouden muutokset

Opetuspalveluissa toimintatuottojen arvioidaan hivenen kasvavan, mikä johtuu kotikuntakorvausten ja hanketulojen kasvamisesta. Iltapäivätoiminnan maksutuoton arvioidaan laskevan, koska oppilasmäärän vähentyessä IP-toiminnassa on aikaisempaa vähemmän asiakkaita. IP-maksujen maksuperusteisiin ei esitetä muutosta.

Opetuspalveluiden ulkoiset toimintamenot kasvavat. Kasvu kohdistuu ennen kaikkea henkilöstökuluihin ja vuokriin. Henkilöstökuluja kasvattaa palkankorotukset, uusi vaativan oppimisen tuen luokka ja edellä selostettu muutos perusopetuksen tuntijakoon. Perusopetuksen yleisopetuksen tuntikehyksen pieneneminen hillitsee henkilöstökulujen kasvua.

Ulkoisten palveluiden ostoa kasvattaa kotikuntakorvaukset. Kotikuntakorvaukset kasvavat, koska muilta koulutuksenjärjestäjiltä ostettujen opetuspalveluiden hinnat ovat kohonneet.

Vuokratilastoissa kasvaa niin rakennusten kuin laitteiden vuokrat. Rakennusten vuokrien kohoaminen johtuu ennen kaikkea uusien koulujen käyttöönotosta (leasing- ja palvelumaksut). Laittevuokria nostaa uusien koulujen ICT- ja AV-laitteiden hankinnat, jotka on toteutettu leasing-hankintoina. Uusien koulujen vuokra jaetaan opetus-, liikunta-, kulttuuripalveluiden ja kansalaisopiston kesken.

Kunnassa sovitun käytännön mukaisesti leasing- ja vuokrakohteiden lämmityskulut ja sähkönkäyttö kirjataan suoraan yksikön kuluksi (kunnan taseessa olevien koulukohteiden osalta ko. kulut kirjataan tilapalveluihin). Opetuspalveluiden talousarvioon on sisällytetty osuus uusien koulujen lämmityskuluista ja sähkön käytöstä. Uusien koulujen valmistuminen pienentää vastaavasti sisäisiä vuokria.

Oppilasmäärät vuosittain

Vuosi	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Joista erityis- opetusoppilaita*	Lukio
2010	1820	925	246	306
2015	1800	935	243	273
2021	1830	924	276	276
2022	1832	933	288	231
2023	1851	930	276	213
2024	1799	917	268	221
2025	1751	936	270	252
2026	1700	952	270	270
2028	1592	926	265	270
2030	1520	888	250	260
2032	1473	805	235	250
2035	1410	738	220	240

* erityisen tuen oppilaat 31.8.2026 asti, oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä olevat oppilaat 1.9.2026 alkaen

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	293,4	299	305	305	305
Vanhuuseläketapahtumat		6	6	6	6
Eläköityvien korvausrekrytoinnit		4	4	4	4

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
Oikein mitoitettu ja alueellisesti kattava kouluverkko, joka vastaa laadullisesti kuntalaisten tarpeita	Selvittää yhteistyön mahdollisuudet Kuopion kanssa Kuuslahti-Pajulahti ja Toivala-Ranta-Toivala osalta. Koulukohtaisten oppilasmäärien muutosten hallinta, henkilöstöresurssien sopeuttaminen muutokseen, oppilasennusteiden päivittäminen.	Selvitystyön eteneminen. Kaikilla opetusryhmillä on asianmukaiset opetustilat nyt ja tulevaisuudessa. Kaikki opetustilat ovat käytössä. Työntekijäresurssi kohdennettu tarvetta vastaavasti.	Selvitystyö on toteutettu. Tarkistaminen tehty. Henkilöstöresurssi, kouluverkko ja koulujen tilat vastaavat oppilasmäärää ja -ennusteita.
Oppimisen tuen uudistus	Ottaa käyttöön tuen uudet mallit, oppilaskohtaisten tukitoimien päätösten tekeminen siirtymäajan puitteissa, henkilöstön kouluttaminen.	Ennalta ehkäisevän oppimisen tuen ja yksilökohtaisten tukitoimien päätösten lukumäärä. Koulutukseen osallistuminen.	Ryhmämuotoisen tuen määrä vähintään lakisääteisen mitoituksen mukainen. Päätökset oppilaskohtaisista tukitoimista tehty siirtymäajan kuluessa. Koko perusopetuksen henkilöstö osallistunut koulutukseen.
Oppivelvollisuuden toteutuminen osana ennaltaehkäisevää työtä	Koulupudokkuuden ehkäisy, varmistetaan, että kaikki suorittavat oppivelvollisuuden	Ilman perusopetuksen päättötodistusta jäävien oppilaiden määrä. Koulupaikka-määräysten antaminen	Kaikki oppilaat suorittavat perusopetuksen. Koulupaikka-määräyksiä ei tarvitse antaa.
Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Huolehditaan, että henkilöstön vaihtuessa uudet opettajat perehdytetään koulun käytänteisiin. Pyritään madaltamaan	Kouluterveyskysely	Koulukiusaamisen yleisyys vähenee.

Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
	oppilaan kynnystä kertoa kiusaamisesta. Kaikilla kouluilla käytössä jokin menetelmä (esim. hyvän mielen taitomerkki, turvataitoreppu) tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksessa.		
Sisäilmahankkeiden toteuttaminen	Ahmon koulukeskuksen II vaiheen rakentaminen. Suininlahden koulun hankesuunnitelma. Urakoitsijan valinta.	Hankkeiden eteneminen.	Hankkeen eteneminen suunnitellussa aikataulussa. Suininlahden koulun hankesuunnitelma valmis vuoden 2026 aikana.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuuston hyväksymät tavoitteet					
Opettajien lukumäärä	216	216	216	216	216
Kustannukset euroa / oppilas					
- peruskoulu	8 203*	7 834*	9 112*	9 112*	9 112*
- lukio	7 093*	7 838*	7 077*	7 077*	7 077*
Sairauspoissaolopäivät / henkilö	10,9	10	10	10	10
Opetustunnit peruskoulussa	182 831	182 806	183 711	181 811	179 911
Opetustunnit lukiossa	10 997	10 080	11 119	11 119	11 119
Peruskoulun päättäneet	307	307	311	311	311
Lukion päättäneet	61	63	54	54	54
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet					
Lukion keskeyttäneet	24	15	15	15	15
Oppilaita peruskoulussa, joista vieraskuntalaisia	2 716 67	2 642 70	2 687 68	2652 68	2518 68
Opiskelijoita lukiossa, joista vieraskuntalaisia	221 44	220 38	252 60	270 60	270 60
Kuljetusoppilaat	718	718	704	704	704
Peruskoulun tuntikehys / oppilas	1,80	1,81	1,81	1,81	1,81
Lukion tuntikehys/ opiskelija	1,74	1,62	1,56	1,56	1,56

* Ei sisällä sisäisiä eriä.

Keskeiset talouden muutokset

Tulot

- Kotikuntakorvaukset..... + 62 000 €
- Avustukset (hanketulot) + 36 000 €

Menot

- Henkilöstökulut + 640 000 €
 - josta palkankorotus + 590 000 €
 - josta uusi vaativan erityisen tuen luokka + 252 000 €
 - josta lakimuutosten vaikutukset + 44 000 €
 - josta tuntikehysten vähennys oppilasmäärän pienentyessä - 144 000 €
- Asiakaspalveluiden osto (kotikuntakorvaukset) + 182 000 €
- Sähkö ja lämmitys + 44 000 €
- Rakennusten ja huoneistojen vuokrat + 1 277 000 €
- Koneiden ja laitteiden vuokrat + 62 000 €
- Sisäiset toimintakulut - 773 000 €
 - josta sisäiset vuokrat -741 000 €

Tuloslaskelma

Opetuspalvelut

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk.)	801 621	1 134 773	1 134 773	1 198 875	6 %	1 198 875	1 198 875
Maksutuotot	120 498	125 000	125 000	120 000	-4 %	120 000	120 000
Tuet ja avustukset	391 508	82 090	82 090	117 600	43 %	117 600	117 600
Vuokratuotot (ulk.)	900	0	0	0	0 %	0	0
Toimintatuotot	1 314 527	1 341 863	1 341 863	1 436 475	7 %	1 436 475	1 436 475
Henkilöstökulut	-18 055 820	-18 317 808	-18 317 808	-18 953 191	3 %	-19 624 882	-20 108 125
Palvelujen ostot	-2 163 988	-2 190 337	-2 190 337	-2 380 566	9 %	-2 417 395	-2 435 395
Sisäiset palvelujen ostot	-3 601 682	-3 706 822	-3 706 822	-3 674 834	-1 %	-3 674 834	-3 674 834
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-764 425	-810 329	-810 329	-841 601	4 %	-841 601	-862 641
Avustukset	-134 619	-135 100	-135 100	-140 100	4 %	-140 100	-140 100
Muut toimintakulut (ulk.)	-3 121 815	-3 166 662	-3 166 662	-4 506 689	42 %	-4 587 396	-5 771 606
Muut toimintakulut (sis.)	-4 256 487	-4 552 829	-4 552 829	-3 812 119	-16 %	-3 812 119	-3 812 119
Toimintakulut	-32 098 836	-32 879 887	-32 879 887	-34 309 100	4 %	-35 098 326	-36 804 821
Toimintakate	-30 784 309	-31 538 024	-31 538 024	-32 872 625	4 %	-33 661 851	-35 368 346
Poistot ja arvonalentumiset	-84 551	-82 502	-82 502	-516 678	526 %	-553 364	-580 070
Vyörytystulot	417 471	0	0	0	0 %	0	0
Vyörytysmenot	-417 471	0	0	0	0 %	0	0

Kansalaisopisto

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rehtori Anita Heino

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kansalaisopistot ovat Suomessa suurin vapaata sivistystyötä tekevä oppilaitosmuoto. Kansalaisopistotoiminta edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kestävän elämäntavan muutoksen aikaansaamista yhteiskunnassa. Kansalaisopisto on yksi kunnan vetovoimaa ja hyvinvointia lisäävistä vapaa-aikapalveluiden toteuttajista.

Tutkimustulosten mukaan kansalaisopisto tuottaa opiskelijalle opittujen asioiden lisäksi laajempiakin hyötyjä, kuten luovuutta, hyvinvointia, itseluottamusta, uutta arkeen tai työhön liittyvää osaamista ja ystävyyssuhteita. Toiminnalla on tutkitusti elämänlaatua parantava vaikutus myös ekososiaalisen sivistyksen näkökulmasta. Epävakaan maailmantilanteen aikana on tärkeää huolehtia eri-ikäisten kansalaisten mielenterveydestä, yhteisöllisyyden edistämisestä ja yksinäisyyden ehkäisemisestä. Kansalaisopistoihin suunnatut koulutusinvestoinnit palautuvat rahassakin mitattuina kuntaan moninkertaisina takaisin.

Siilinjärven kunnan toiminta-ajatuksena on toimia ketteränä kehittäjänä kuntalaisille tarjottavissa palveluissa, turvata hyvinvoivaa arkea ja edistää elinvoimaista ympäristöä. Kansalaisopiston kurssitarjonnalla voidaan tukea kunnan strategisia päämääriä ajankohtaisella, hyvinvointia edistävällä ja saavutettavalla kurssitarjonnalla kaikenikäisille kuntalaisille.

Hankkeissa mukana olemalla kansalaisopisto kehittää sekä opettajien ammattitaitoa että uusia toimintatapoja, jotta kurssitarjonta olisi entistä laadukkaampaa. Vuosille 2023–2027 saatu Erasmus-akkreditointi antaa henkilöstölle ja nyt myös opiskelijoille mahdollisuuden kansainvälistymiseen. Tavoitteina on edistää henkilöstön osaamisen kehittämistä, eurooppalaista verkostoitumista, kulttuuriperinnön vaalimista ja vakiinnuttaa konsortiolle yhteinen hankehallintomalli.

Kansalaisopisto keskittyy 2026 uusien Ahmon ja Siilinlahden koulujen tilojen yhteiskäytön sujuvuuden varmistamiseen kansalaisopiston iltakäytön osalta. Oppilaitosten välisen yhteistyön tiivistäminen ja Siilinjärven yritysten kanssa yhteistyön virittäminen ovat myös tavoitteina tuleville vuosille.

Uusien sovellusintegraatioiden toivotaan tuovan kansalaisopiston kurssitarjonnan entistä paremmin kuntalaisten tietoisuuteen.

Kansalaisopisto kehittää talousarviovuosina seuraavia osa-alueita:

- Uudenlaisten kurssituotteiden kehittäminen ja mukana hyvinvoinnin tukemisessa
- Yritysyhteistyön ja työllisyyspalveluiden yhteistyön kehittäminen
- Digitaalisuuden laajentaminen markkinoinnissa – uudet sovellusintegraatiot
- Uuden Hellewi-ohjelman sisäänajo
- Osaamisperusteisten kurssien määrän vakiinnuttaminen
- Kaikukortin hallinnoinnin kehittäminen

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	14	14	14	14	14

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
Sekä alueellisesti että sisällöllisesti eri-	1. Kansalaisopiston toimintaa	1. Taajaman ulkopuolella olevien	1. Määrä pysyy ennallaan.

ikäluokat huomioon ottava ja kysyntään vastaava kurssitarjonta	järjestetään koko kunnan alueella 2. Kaikkia ikäluokkia kiinnostava kurssitarjonta 3. Kurssitoiveiden kysyminen ja toteuttaminen	opetuspisteiden määrä 2. Alle 20-vuotiaiden, työikäisten ja yli 60-vuotiaiden määrät pysyvät tasaisina. 3. Toivekurssien määrä	2. Alle 20-vuotiaiden, työikäisten ja yli 60-vuotiaiden määrät pysyvät tasaisina. 3. Tarjotaan vuosittain 10 toivekurssia
Sekä opiskelijoiden että henkilöstön hyvinvointia tukevat toiminnot	1. Hyvinvointi- kursien järjestäminen 2. Henkilöstön täydennyskoulutus	1. Kurssien määrä 2. Erasmus-liikkuvuudet	1. Määrä vähintään kolme 2. Vähintään 4 liikkuvuutta v. 2026
Yhteistyö	1. Opistojen välinen yhteistyö 2. Kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin tukeminen 3. Taloudellisesti heikossa asemassa olevien pääsy kursseille helpotetaan	1. Erasmus-konsortion kv-toiminnan kehittäminen vuosina 2023–2027 2. Alennuksella osallistuneet 3. Kaikukortin käytön jatkaminen	1. Kv-toimintamalli valmis viimeistään v. 2026 2. Etuutta käyttäneiden määrä suurempi kuin v. 2025 3. Kaikukorttia käyttäneiden määrä suurempi kuin 2025
Digitaalisuus	1. Verkkomaksaminen 2. Uudet sovellusintegraatiot	1. Kurssimaksujen verkkomaksaminen laajenee 2. Integraatioiden määrä	1. Paperilaskujen määrän väheneminen vrt. 2025 (kpl) 2. 2 kpl

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Opiskelijoiden osuus toimialueen asukkaista (%)	11,8	11,7	11,8	11,8	11,9
Yli 60-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	26,8	26	27	27	27
Alle 20-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	24,5	27	24	24	24
Opiskelijapalautteen keskiarvo (1-5)	4,41	4,5	4,5	4,5	4,5
Brutto-opiskelijamäärä	4 619	4 500	4 600	4 600	4 650
Netto-opiskelijamäärä	2 503	2 500	2 500	2 500	2 550
Henkilöstön täydennyskoulutuspäivien määrä	43	35	20	20	20
Kurssimäärä	409	390	390	405	410
Opetustuntimäärä	8 775	8 540	8 540	8 540	8 540
- josta normaaliopetuksen tunnit	6 890	6 940	6 890	6 890	6 940

- josta taiteen perusopetuksen tunnit	1 458	1 400	1 450	1 450	1 400
- josta myyntipalvelun tunnit	427	200	200	200	200
Toimipaikkojen määrä	33	30	30	30	30

Keskeiset talouden muutokset

Uusien koulujen valmistuminen nostaa vuokratukustannuksia (Muut toimintakulut).

Tuloslaskelma

Kansalaisopisto

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk)	31 483	35 490	35 490	24 000	-32 %	24 000	24 000
Myyntituotot (sis)	400	0	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	181 965	177 500	177 500	183 000	3 %	183 000	183 000
Tuet ja avustukset	61 288	39 000	39 000	39 400	1 %	39 400	39 400
Muut toimintatuotot	498	400	400	300	-25 %	300	300
Toimintatuotot	275 635	252 390	252 390	246 700	-2 %	246 700	246 700
Henkilöstökulut	-670 900	-711 226	-711 226	-689 237	-3 %	-713 316	-730 639
Palvelujen ostot	-124 277	-85 300	-85 300	-83 960	-2 %	-85 219	-85 219
Sisäiset palvelujen ostot	-61 212	-146 983	-146 983	-66 347	-55 %	-66 347	-66 347
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-31 047	-36 027	-36 027	-36 237	1 %	-36 237	-37 143
Avustukset	-739	-750	-750	-750	0 %	-750	-750
Muut toimintakulut (ulk.)	-111 603	-103 274	-103 274	-164 449	59 %	-167 331	-171 406
Muut toimintakulut (sis.)	-198 724	-203 651	-203 651	-141 635	-30 %	-141 635	-141 635
Toimintakulut	-1 198 501	-1 287 211	-1 287 211	-1 182 615	-8 %	-1 210 835	-1 233 139
Toimintakate	-922 866	-1 034 821	-1 034 821	-935 915	-10 %	-964 135	-986 439

Kirjastopalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Jarkko Nevalainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärven kunnan kirjastotoimeen kuuluu pääkirjasto, Vuorelan sivukirjasto sekä kirjastoauto Pikku-Marja. Kirjastotoimen tavoitteena on lukutaidon edistäminen sekä tiedon hankinnan ja käytön mahdollistaminen. Kirjastopalvelujen avulla kuntalaisille tarjotaan mahdollisuus kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen sekä sivistykseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto tarjoaa palveluita kaiken ikäisille. Kaikkien asiakasryhmien osalta asiakaslähtöisyys, asiakkaiden osallistaminen palveluiden kehittämiseen ja panostus hyvään asiakaspalveluun nähdään tärkeänä. Kirjastotoimi seuraa ja arvioi toimintaansa tilastoinnin, asiakaskyselyjen ja saamansa asiakaspalautteen avulla.

Vuorelan sivukirjasto toimii omatoimikirjastona arki-aamuisin ja -iltoisin sekä viikonloppuisin. Jatkossa on tärkeää kehittää Vuorelan kirjaston toimivuutta ja juurruttaa omatoimikirjaston käyttöä edelleen. Vuorelan kirjaston tilojen ja toiminnan kehittämistä jatketaan resurssien puitteissa.

Pääkirjastolla on onnistuneesti muutaman viime vuoden aikana lisätty asiakkaiden omatoimisuutta ja automaation käyttöä. Henkilöstön resursseja on pystytty asiakaspalvelun lisäksi suuntaamaan tehokkaammin muuhun kirjastoammatilliseen työhön. Omatoimisuutta ja kirjastoautomaattien käyttöä pyritään edelleen tehostamaan ja kehittämään mm. Kirjastoautomaattien uusimisilla, päivittämisillä sekä käytön opastuksilla.

Kirjastoauto on Siilinjärvellä vanha ja sen käyttöikä alkaa olla elinkaarensa päässä. Talousarvion investointiosassa ei ole esitystä uuden auton hankinnasta. Tarkoituksena on ajaa nykyinen auto loppuun ja käynnistää tarvittaessa suunnitteluvuosien aikana keskustelu Kuopion kanssa yhteistyömahdollisuuksista kirjastoauton osalta.

Yleinen palveluiden digitalisoituminen näkyy myös kirjastopalveluissa ja kirjastotyön muuttumisessa. Digitaaliset palvelut ovat yksi selkeistä kirjaston painopisteistä. Palvelutarjontaa on laajennettu sähköisiin kirjoihin, elokuviin ja lehtiin. Verkkokirjasto mahdollistaa lainojen uusimisen, aineistohaun ja varausten tekemisen sähköisesti ympäri vuorokauden. Kirjaston palveluja on tarjolla laajasti myös Siilinjärvi-sovelluksen kautta. Sovelluksen kautta tarjotut palvelut on otettu hyvin vastaan ja näitä kehitetään edelleen. Digitaalisen aineiston tunnettavuutta ja digitaalisten palvelujen käyttöä pyritään edelleen edistämään ja lisäämään markkinoinnin ja uusien toimintojen käyttöönotolla. Kansallisen kirjastokentän suuri uudistus valtakunnallinen E-kirjasto aloitti toimintansa vuonna 2024. Siilinjärvi liittyi palveluun elokuussa 2024. Uuden E-kirjaston toimintaa ja palvelua kehitetään jatkuvasti ja tässäkin kehityksessä pyritään erilaisten työryhmien kautta olemaan mukana. Muitakin kirjaston palveluja esimerkkinä kirjavinkkaukset ja kirjastonkäytönopetus pyritään tarvittaessa järjestämään verkon välityksellä.

Avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmän kehittäminen jatkuu ja kirjastotoimen henkilöstö on mukana kehittämistyössä. Koha tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia muiden Koha-kirjastojen kanssa ja antaa henkilökunnalle mahdollisuuden jatkuvaan ammattitaidon ja oman osaamisen kehittämiseen. Myös kansallinen Finna-yhteistyö jatkuu ja kirjaston henkilöstöä on mukana tässäkin kehittämistyössä. Näiden lisäksi henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan ammattitaitoa vahvistaviin kirjastoalan alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin.

Kirjaston toimintaympäristön muuttuessa kirjastopalveluiden jatkuva kehittäminen ja uudistaminen koetaan tärkeäksi. Uusia palvelumuotoja pyritään kokeilemaan koko asiakaskunta huomioon ottaen. Uusia kokeiluja pyritään mahdollistamaan hankerahoituksella ja tavoitteena on käynnistää vuosittain uusia hankkeita. Samalla toimiviksi palvelumuodoiksi osoittautuneita kokeiluita pyritään jatkamaan hankkeiden jälkeen resurssien mukaan. Palvelua voidaan laajentaa ja uudenlaisia palvelumuotoja voidaan kokeilla myös vuosittaisen talousarvion puitteissa. Viime vuosina kirjaston lainattavien, arkea helpottavien, esineiden kokoelmaa on laajennettu

asiakaskyselyn avulla. Ehdotuksia lainattavista esineistä saatiin runsaasti ja suurin osa ehdotuksista oli toteuttamiskelpoisia. Erilaiset lainattavat esineet on otettu hyvin vastaan. Erilaisten esineiden hankintaa jatketaan edelleen uuden asiakaskyselyn pohjalta.

Eri asiakasryhmille suunnattuja tapahtumia järjestetään niin kirjastolla kuin osallistumalla kirjaston ulkopuolella toteutettaviin tapahtumiin. Kirjaston omien tapahtumien lisäksi yhteistyökumppaneita kannustetaan järjestämään tapahtumia kirjaston tiloissa joko yksin tai yhdessä muiden toimijoiden sekä kirjastotoimen kanssa.

Lasten ja nuorten lukemisharrastuksen tukeminen on ollut toiminnan kulmakivenä jo pidempään. Kirjaston henkilökunta järjestää mm. kirjavinkkausta, kirjastonkäytönopetusta, kirjastosuunnistusta ja satutunteja. Koulut ja päiväkodit ovat tärkeä yhteistyökumppani, kun lasten ja nuorten lukemisharrastusta ja lukutaidon kehitystä halutaan tukea. Tässä yhteistyössä kirjastoautolla on tärkeä rooli.

Kirjasto tarjoaa verkkoyhteyksillä varustettuja asiakaskoneita ja langattoman verkon maksuttomasti asiakkaiden käyttöön. Kirjastotilojen käyttö opiskeluun ja etätyöntekoon on lisääntynyt. Kirjasto nähdään yhä enemmän kuntalaisten kohtaamispaikkana ja toimintoja sekä tiloja kehitetään tämä huomioiden.

Pääkirjastossa toimii taidenäyttelytila Artsi, jossa on kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä.

Henkilöstö

Kirjastossa työskentelee 13 henkilöä. Pääkirjastossa työskentelee kirjaston hallinto mukaan lukien 10 henkilöä, kirjastoautossa työskentelee kaksi henkilöä ja Vuorelan kirjastossa yksi henkilö. Suhteessa palveluaikoihin ja palveluntarpeeseen henkilökunnan määrä on minimitasolla. Minimitasolla toimiminen ilmenee varsinkin sairaus- ja vuosilomien yhteydessä. Tällöin joudutaan järjestelemään työtehtäviä uusiksi ja henkilökunnalta vaaditaan varsin paljon joustamista ja tämä saattaa näkyä myös asiakkaille kirjastopalvelun laadussa. Mahdolliset tulevat henkilöstön vähennykset tulevat vaikuttamaan heikentävästi kirjaston palvelutarjontaan ja -aikoihin.

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	14	13	13	13	13
Vanhuuseläketapahtumat	0	0	1	0	0
Eläköityvien korvausrekrytoinnit	0	0	1	0	0

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
Monipuoliset ja ajanmukaiset kirjastopalvelut	Vuorelan ja pääkirjaston omatoimiasioinnin kehittäminen. Kirjastotilojen kehittäminen ja uudistaminen resurssien puitteissa.	Omatoimiasioinnin käyttäjämäärä Vuorelassa, käyttökokemukset, asiakaskyselyt, asiakaspalaute.	Toimivat omatoimiasioinnin palvelut sekä tilat Vuorelassa ja pääkirjastossa. Lisääntynyt omatoimiasiointi, joustava ja tarpeita vastaava asiakaspalvelu.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen	E-kirjaston käytön juurruttaminen ja markkinointi asiakkaille Siilinjärvi-sovelluksen kirjasto-osion kehittäminen	E-kirjaston käyttäjämäärät, lainamäärät, asiakaspalaute Sovelluksen käyttäjämäärät, asiakaspalaute	Vakiintuva E-kirjaston käyttö Entistä sujuvammat ja kattavammat kirjasto-osion toiminnot
Kirjaston palvelumuotojen kokeilu ja kehittäminen	Hankerahoituksella käynnistetään ja kehitetään kirjaston palveluja. Muokataan lainattavan aineiston esillepanoa. Laajennetaan lainattavan aineiston valikoimaa asiakaslähtöisesti.	Käynnistetyt hankkeet/vuosi, hankkeiden eteneminen. Lainattavan aineiston lisäykset asiakaskyselyn perusteella.	Hankkeisiin on saatu rahoitus, hankkeissa hyväksi havaittuja palvelumuotoja on otettu käyttöön, lainattavan aineiston valikoimaa on laajennettu.
Henkilökunnan osaamiseen tukeminen	Henkilökunta on mukana sekä Finna-tiedonhakupalvelun että Koha-kirjastojärjestelmän kansallisessa kehittämisessä, henkilökunta osallistuu kirjastoalan täydennyskoulutuksiin alueellisesti ja valtakunnallisesti.	Täydennyskoulutus määrät/työntekijä.	Ammatillisen osaamisen jatkuva kehittyminen, verkostoituminen ja tiedonjako muiden kirjastokentän toimijoiden kanssa.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet					
Kokonaislainaus / vuosi	369 928	370 000	370 000	370 000	370 000
Kirjastokäynnit / vuosi	205 974	210 000	210 000	210 000	210 000
Kirjastoaineistoa / asukas	6,65	7	7	7	7
Lainat / asukas	17,39	17	17	17	17
Verkkopalvelun käyttökerrat	156 982	130 000	150 000	150 000	150 000
Kirjastonkäytön opetus ja kirjavinkkaus / järjestyskerrat	36	70	50	50	50
Osallistuneet oppilaat	638	1 300	1000	1000	1000

Keskeiset talouden muutokset

Menot

- Henkilöstökulut (palkan korotukset)

+ 36 500

Tuloslaskelma

Kirjastopalvelut

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk)	4 128	3 200	3 200	3 900	22 %	3 900	3 900
Maksutuotot	38	5 000	5 000	500	-90 %	500	500
Tuet ja avustukset	6 443	5 000	5 000	5 000	0 %	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	21 332	15 000	15 000	15 000	0 %	15 000	15 000
Toimintatuotot	31 941	28 200	28 200	24 400	-13 %	24 400	24 400
Henkilöstökulut	-583 807	-578 563	-578 563	-612 423	6 %	-633 977	-649 483
Palvelujen ostot	-40 318	-43 800	-43 800	-42 200	-4 %	-42 833	-42 833
Sisäiset palvelujen ostot	-58 516	-64 494	-64 494	-60 047	-7 %	-60 047	-60 047
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-165 381	-178 850	-178 850	-178 950	0 %	-178 950	-183 424
Muut toimintakulut (ulk.)	-23 665	-21 636	-21 636	-21 600	0 %	-21 989	-22 539
Muut toimintakulut (sis.)	-271 574	-276 791	-276 791	-277 516	0 %	-277 516	-277 516
Toimintakulut	-1 143 260	-1 164 134	-1 164 134	-1 192 737	2 %	-1 215 312	-1 235 842
Toimintakate	-1 111 319	-1 135 934	-1 135 934	-1 168 337	3 %	-1 190 912	-1 211 442

Liikuntapalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: liikuntatoimenjohtaja Timo Hyötyläinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärvellä on monipuoliset liikuntamahdollisuudet ja määrällisesti paljon suorituspaikkoja. Liikuntapaikkarakentamisen painopistealueena on ollut lähiliikuntapaikat (koulujen pihat ja asuinalueiden pienkentät) ja ulkoliikuntamahdollisuuksien kehittäminen. Tulevina vuosina pyritään jatkamaan lähiliikuntapaikkojen rakentamista, tämän lisäksi vanhempien perusliikuntapaikkojen peruskorjauksia edistetään ja pyritään ennakoimaan uusien liikuntamuotojen tarpeita sekä varautumaan olosuhdemuutoksiin. Liikuntapaikkojen valaistusten energiatehokkuutta parannetaan valaistuksia uusimalla ja ohjausjärjestelmiä kehittämällä. Liikuntapaikkoja pyritään toteuttamaan myös seura- / yksityisvetoisina hankkeina, tavoitteena turvata riittävät harjoitusmahdollisuudet seuratoiminnalle.

Ahmon urheilualueelle suunnitellun palloiluhallin rakentaminen on viivästynyt kaava- ja lupaprosessin myötä. Huhtikuussa 2024 AVI:lta saatiin hylkäävä päätös, perusteena mm. pohjavesialue ja vedenottamon läheisyys. Palloiluhallin toteuttamisen Saharan liikunta-alueelle mahdollistava kaava on loppuvuoden 2025 aikana nähtävillä ja alueen maarakennustyöt päästään toivottavasti aloittamaan keväällä 2026. Sijainti mahdollistaa hallin päiväaikaisen käytön lukion, Ahmon yläkoulun ja Siilinlahden koulun sekä lähialueen päiväkotien toimesta. Hallin rakentamisesta vastaa yksityinen toimija. Omaehtoisia liikkumismahdollisuuksia parannetaan jatkamalla ulkoilureitistöjen kehittämistä hankerahoituksia hyödyntäen.

Liikuntapaikkojenkin osalta haastetta ovat tuoneet koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat ja näistä johtuvat väistötilaratkaisut. Tilojen peruskorjausten ja uudisrakentamisen aikana osa liikuntatiloista on pois käytöstä ja tämä vaikuttaa sisäliikuntatilojen riittävyteen. Siilinlahden koulun ja Ahmon koulukeskuksen 1. vaiheen valmistuminen parantaa merkittävästi tilannetta vuoden 2026 alussa. Kouluhankkeiden toteutuksessa on pyritty mahdollistamaan tilojen monipuolinen käyttö ja parantamaan harrastus- ja liikuntamahdollisuuksia. Rakennushankkeiden yhteydessä koulujen lähiliikunta-alueet palautetaan liikunta- ja virkistyskäyttöön. Siilinlahden koulun lähiliikunta-alue on kokonaisuudessaan käytössä vuoden 2026 alusta alkaen.

Sisäliikuntatilamme ovat käytännössä koulujen liikuntasaleja. Tilat eivät ole päivällä käytettävissä muille liikuntaryhmille, tämä tuo haastetta soveltavan liikunnan ja liikuntaneuvonnan ryhmien toimintaan. Näille ryhmille Mantun talo on tärkeä toimintapaikka, kuten myös Siilinjärven kamppailulajien harrastajille.

Suorituspaikat ovat kunnallisen liikuntatoiminnan peruspalveluja, joten henkilö- ja talousresursseista iso osa kohdistuu kunnossa- ja ylläpitoon. Liikuntapaikkojen kunnossapidossa on jatkuvasti työskennellyt 2-3 työllisyysvaroin palkattua työntekijää. Palkkatuella työllistäminen ei ole enää kunnille mahdollista. Muutos kasvattaa liikuntapalveluiden henkilöstökuluja. Suorituspaikkojen käytössä kasvaa tarve omaehtoiseen, yksilölliseen liikkumiseen sekä lyhytjännitteisempään pienryhmätoimintaan. Se edellyttää suorituspaikoille nykyaikaisia valvonta- ja kulunvalvontajärjestelmiä sekä kunnossapitojärjestelmien kehittämistä.

Liikuntapalveluiden tarjoamissa ohjauspalveluissa painopiste on terveys- ja erityisliikuntapalveluiden kehittämisessä. Vuonna 2023 käynnistettyä liikunta- ja hyvinvointineuvontaa pyritään edelleen kehittämään myös hanketoiminnan kautta. Kehitystyötä tehdään myös aktiivisella järjestöyhteistyöllä, osallistumalla aktiivisesti kunnan Hyte-ryhmän toimintaan ja hanketoiminnalla.

Kunnalliset liikuntapaikat ovat siilinjärveläisille käyttäjille pääosin maksuttomia, sisäliikuntatiloista peritään maksu yli 18-vuotiailta. Tilojen käyttömaksuja on tarve tarkastella lähivuosina mm. valmistuvan palloiluhallin ja kasvaneiden käyttötalousmenojen myötä.

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	11 1/3	10 2/3	10 2/3	10 2/3	11 1/3
Vanhuuseläketapahtumat					1
Eläköityvien korvausrekrytoinnit					1

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
1.1. Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Sähköisen tilavarausjärjestelmän kehittäminen	Varausmahdollisuuksien lisääntyminen	Käyttöönotto soveltuissa palveluissa/tiloissa
2.1. Riittävä ja monipuolinen liikuntapaikkaverkosto	Uuden lähiliikuntapaikan / liikuntaympäristön rakentaminen.	Toteutuneet hankkeet	Vähintään 1 hanke / vuosi
2.1. Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan vaikuttavuus perheiden hyvinvointiin	Perheliikunnan kehittäminen tukemaan liikuntaneuvonta-prosessia	Perheliikuntatoiminta säännöllisesti käynnissä	Toimintamallin luominen yhdessä järjestöjen kanssa.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuuston hyväksymät tavoitteet					
Toteutuneet lähiliikuntapaikat / ulkoilureitit	1	1	1	1	1
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet					
Tilaisuudet	788	900	900	900	900
Osanottajia	14 923	14 500	14 500	14 500	14 500
Liikuntaneuvonnan (12 kk) asiakkaat	75	80	80	80	80

Keskeiset talouden muutokset

Tulot

- Palkkatuen poistuminen..... – 36 000 €

Menot

- Henkilöstökulut (kunnossapito)..... +10 000 €
- Asiantuntijapalvelut (tilavarausjärjestelmän uudistus)..... +8 000 €

Tuloslaskelma

Liikuntapalvelut

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (sis)	31 650	45 800	45 800	42 600	-7 %	42 600	42 600
Maksutuotot	5 754	4 000	4 000	4 000	0 %	4 000	4 000
Tuet ja avustukset	8 000	42 090	42 090	5 000	-88 %	5 000	5 000
Vuokratuotot (ulk.)	28 583	33 000	33 000	36 000	9 %	36 000	36 000
Muut toimintatuotot	3 952	0	0	0	0 %	0	0
Toimintatuotot	77 940	124 890	124 890	87 600	-30 %	87 600	87 600
Henkilöstökulut	-490 639	-616 402	-616 402	-642 886	4 %	-666 554	-682 719
Palvelujen ostot	-427 017	-379 109	-379 109	-391 532	3 %	-399 435	-399 435
Sisäiset palvelujen ostot	-126 609	-66 712	-66 712	-83 863	26 %	-83 863	-83 863
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-84 519	-100 883	-100 883	-102 150	1 %	-102 150	-104 704
Avustukset	-47 780	-55 000	-55 000	-55 000	0 %	-55 000	-55 000
Muut toimintakulut (ulk.)	-140 199	-142 614	-142 614	-208 914	46 %	-289 024	-296 250
Muut toimintakulut (sis.)	-422 497	-449 220	-449 220	-455 862	1 %	-455 862	-455 862
Toimintakulut	-1 739 260	-1 809 940	-1 809 940	-1 940 207	7 %	-2 051 888	-2 077 832
Toimintakate	-1 661 321	-1 685 050	-1 685 050	-1 852 607	10 %	-1 964 288	-1 990 232
Poistot ja arvonalentumiset	-310 519	-352 439	-352 439	-321 156	-9 %	-393 423	-466 208

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Tuula Pärnänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut edistävät osaltaan siilinjärveläisten hyvinvointia. Nuorisotyö järjestää nuorille monialaisia palveluita, palveluohjausta, hyvinvointia lisääviä ja tukevia toimia, matalan kynnyksen talotoimintaa kahdella nuorisotalolla, kerhoja, harrastus- ja lajikokeilumahdollisuuksia sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä. Kulttuuripalveluissa tehdään tiivistä yhteistyötä kunnan eri yksiköiden, yhdistys- ja järjestötoimijoiden, 3. ja 4. sektorin, seurakuntien, yrittäjien ja paikallistoimijoiden kanssa kulttuurista hyvinvointia edistäen.

Kuntalaisten hyvinvointia tarkastellaan mm. Norppa, Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, HYTE-ryhmässä ja moniammatillisissa yhteistyöryhmissä. Kuntalaisten kuulemista toteutetaan kyselyjen ja osallistavan budjetoinnin avulla. Kaikenikäisten kuntalaisten ja toimijoiden omaehtoista toimintaa ja verkostoitumista vahvistamalla sekä luottamuksellisella yhteistyöllä pystytään toteuttamaan erilaisia tapahtumia ja saavuttamaan kustannustehokkaita palveluja. Kuntastrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut järjestö- ja vapaaehtoistoiminta, yksilön osallisuus ja osallistaminen, pysyvät toiminnan peruspilareina.

Nuorisotalojen, museoiden sekä kotiseutu- ja valokuva-arkistojen ylläpito vaatii asiakaslähtöistä työtä, kehittämistä ja talousresursseja. Toimintakentän jatkuva muutos ja mm. lasten ja nuorten määrälliset ennusteet luovat epävarmuutta nuorisotyön kentällä. Tulevaisuudessakin tarvitsemme resurssityöntekijöitä mm. talotoimintojen varmistamiseksi ja kulttuuristen lapsiperhetapahtumien toteuttamiseksi. Resurssi- ja vapaaehtoistoimijoiden löytäminen, henkilöstön jaksaminen ja riittävyys ovat riskitekijöitä. Nuoriso- ja kulttuuritoimen määrärahojen leikkaaminen johtaisi toimintojen merkittävään supistamiseen.

Ahmon uuden koulukeskuksen monitoimisali, Salmi-sali tulee toimimaan kehittyvänä kulttuurisena tapahtumatuotantopaikkana ja koulunuorisotyötila vahvistaa nuorisotyön toimintaympäristöä tukien osaltaan sekä yläkoulun että lukion oppilaiden arkea. Tapahtumatuotantoon sopivia juhlatiloja ovat myös monet koulut, Pöljän kotiseututalo, Mäntyranan kesäteatteri, torialue sekä järjestöjen ja seurakuntien tilat.

Hyvinvointialueen ja II-asteen toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä pyritään tiivistämään, MT- ja päihdeongelmien lisääntymistä, eri ikäisten syrjäytymisvaaraa ja osattomuutta vähentämään Wörtti -hankkeen, ehkäisevän päihdetyön, talo- ja etsivä nuorisotyön kautta. Nuoria kohdataan opiskeluympäristöissä, vapaa-ajalla sekä loma-aikoina. Monitoimijaisuus edellyttää työntekijöiltä oman ammattitaidon, jaksamisen ja kouluttautumisen tarkastelua, uusien ilmiöiden nopeaa havainnointikykyä ja tiedon jakamista. Ankkuri-toimintaan suunnataan 20 % yhden nuorisotyöntekijän työajasta. Kokonaisuutena toimintakentän laajuus, asiakaspalvelu ja verkostotyön kehittäminen on osin haasteellista.

Lasten- ja nuorten kerho-, harraste- ja nuorisotilojen maksuttomuutta, aikuisryhmien salikäyttömaksujen korottamista sekä skeittihallin ylläpitoa joudutaan tarkastelemaan. Palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitetään edelleen yhdistysten avustushaun, tilavarausten ja käyttömaksujen saamiseksi kokonaan sähköisille palvelu- ja verkkoalustoille. Kunnan tapahtumakalenteria ja verkkosivuja kehitetään ja sivustojen käyttökoulutustukea tarjotaan järjestöille ja yhdistystoimijoille. Kulttuuritoimelle kuuluvat Harjamäen sairaalamuseo ja Pöljän kotiseutumuseo sekä osin kunnan valokuva- ja kotiseutuarkisto. Museoiden pääpaino on kesän aukioloissa sekä koululaisille suunnatuissa, kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisissa kotiseutumuseokäynneissä ja lähialueen laitospvierailuissa. Kaikukortin käyttöä jatketaan ja toimintaa kehitetään alueellisesti toimivan kulttuuriyhteistyöverkoston kanssa.

AVI ja ESR avustushaut kohdistuvat oppilaitos- ja kouluyhteistyöhankkeisiin, lasten ja nuorten harrastetoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön. Resurssi- ja hanketyöntekijöiden, JOKE-joustava kesätyön sekä opiskelijoiden palkkaosuudet on sisällytetty taloussuunnitteluun.

Henkilöstö

Nuoriso- ja kulttuuripalveluissa työskentelee nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja, liikuntatoimen kanssa yhteinen palvelusihteeri, kulttuurikoordinaattori, kaksi nuoriso-ohjaajaa Kirkonkylän nuorisotalolla ja kaksi Vuorelassa, ehkäisevä päihdetyönkoordinaattori/erityisnuorisotyöntekijä (20 % viikkotyöajasta Ankkurityötä), kolme etsivä nuorisotyöntekijää (yhden etsivän työajasta 40 % aluekoordinaatiota), Wörtti-hanketyöntekijä sekä koulunuorisotyöntekijä, jonka tehtävä pyritään vakinaistamaan.

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	12	12	13	13	14

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Sähköisten tilavaraus, verkkomaksu ja avustushakulomakkeiden kehittäminen	Käyttöönotto Saapuneiden em. lomakkeiden määrä	Toimiva sähköinen tilavaraus, avustushaku ja verkkomaksaminen ovat käytössä v-26.
Järjestö- ja toimijayhteistyön ketterä kehittäminen	Toimintakulttuurin ja yhteistyön ketterä kehittäminen	Kehittämispäivät ja -toimet Kyselytutkimukset	Yhteistyön kehittyminen näkyy haettujen rahoitusten ja toimintavolyymin vahvistumisessa
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Osallistavan budjetoinnin kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto	Osallistava, kohdennettu budjetointi käytössä
Koulu- ja kohtaavan nuorisotyön kehittäminen	Kehittämishankkeiden käynnistäminen ja kohtaavan nuorisotyön mallin kehittäminen	Kohdatut nuoret, kyselytutkimukset ja erilaisten mittarien käyttöönotto	Kehittämishankkeet käynnissä (Wörtti ja koulunuorisotyö II). Mittarien käyttöä yhtenäistetty
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen	Alueellinen yhteistyö Neuvonnan ja ohjauksen ja Ankkuriyhteistyö kehittäminen	Neuvontaillat, koulutuksien ja tapahtumien määrä	Henkilöstön täsmä koulutus, ennaltaehkäisevyys Ankkuri yhteistyön myötä
Pohjois-Savon kulttuuristrategian käyttöönotto	Kulttuuristrategian kehittäminen ja käyttöönotto	Käyttöönotto Kyselytutkimukset	Käytössä Kaikukortti ja yhtenäinen P-S:n kulttuuristrategia

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtuuston hyväksymät tavoitteet					
Tilaisuudet:		670	650	655	660
nuoriso/koulunuorisotyö	857				
kulttuuritoimi	17				
Osanottajat:		20 000	20000	20 000	20 000

nuoriso/koulunuorisotyö	14 226				
kulttuuritoimi	10 678				
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet					
Nuorisotalotoimintaan osallistuvat/ilta	16	80	50	50	50
Etsivä- ja EPT-erityisnuorisotyö/kk	175	200	180	180	180

Keskeiset talouden muutokset

- haettavat tuet ja avustukset	+ 8 108 €
- henkilöstökulut, korotukset	+ 14 071 €
- palveluostot, Salmi-sali toiminnot	+ 12 525 €
- toimintakulut, vuokrat mm. Ahmon koulu	+ 27 822 €

Tuloslaskelma

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk.)	903	1 000	1 000	1 000	0 %	1 000	1 000
Maksutuotot	4 139	4 000	4 000	4 200	5 %	4 200	4 200
Tuet ja avustukset	154 549	198 917	198 917	207 025	4 %	207 025	207 025
Vuokratuotot (ulk.)	13 030	15 732	15 732	7 320	-53 %	7 320	7 320
Muut toimintatuotot	302	0	0	0	0 %	0	0
Toimintatuotot	172 924	219 649	219 649	219 545	0 %	219 545	219 545
Henkilöstökulut	-588 845	-635 380	-635 380	-649 451	2 %	-672 034	-688 281
Palvelujen ostot	-172 593	-211 810	-211 810	-224 335	6 %	-226 013	-226 013
Sisäiset palvelujen ostot	-57 282	-69 054	-69 054	-61 067	-12 %	-61 067	-61 067
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-23 997	-33 496	-33 496	-38 012	13 %	-38 012	-38 962
Avustukset	-19 718	-24 560	-24 560	-24 560	0 %	-24 560	-24 560
Muut toimintakulut (ulk.)	-180 999	-179 250	-179 250	-207 072	16 %	-210 779	-216 021
Muut toimintakulut (sis.)	-98 342	-122 762	-122 762	-156 382	27 %	-156 382	-156 382
Toimintakulut	-1 141 776	-1 276 312	-1 276 312	-1 360 879	7 %	-1 388 847	-1 411 286
Toimintakate	-968 852	-1 056 663	-1 056 663	-1 141 334	8 %	-1 169 302	-1 191 741
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-10 167	0 %	-20 333	-20 333

Varhaiskasvatuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Sinikka Hyvärinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä laskee edelleen, koska kouluun lähtevän esiopetusikäluokan tilalle tulee aina pienempi syntyneiden ikäluokka. Tämä jatkuu vielä pari vuotta, sen jälkeen kaikki ikäluokat ovat jo reilusti alle 200 lapsen. Varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin vaikea ennustaa luotettavasti, koska työllisyys, opiskelijat ja erityisesti lapsiperheiden muuttoliike tuovat siihen muutoksia. Lisäksi asiakasmaksuun aikaisemmin tehty alennus vaikuttaa siihen, että perheet käyttävät varhaiskasvatuspalveluja entistä enemmän. Siilinjärvellä varhaiskasvatuksen palveluja käyttää noin 88 % 1–6-vuotiaiden ikäluokasta, luku on koko Suomen keskiarvoa huomattavasti korkeampi.

Asiakasmaksutuotot pienenevät asiakasmäärien vähentyessä, lisäksi yleensä jokavuotinen asiakasmaksujen valtakunnallinen uudistus laskee tulokertymää, koska maksujen tulorajoja nostetaan indeksisidonnaisesti ja entistä useampi perhe saa maksuttoman varhaiskasvatuksen. Mutta vuoden 2026 osalta näytettäisiin pysyvän asiakasmaksutuloissa suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2025.

Elokuussa 2022 varhaiskasvatuslain päivityksessä määriteltiin lapsen kolmitasoinen tuki esi- ja perusopetusta mukaillen. Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppimisen tukea on uudistettu lakimuutoksilla, jotka tulivat voimaan 1.8.2025. Lukuvuosi 2025–26 on siirtymäaika, jonka aikana mm. tehdään esiopetuksessa uudet lapsikohtaisten tukitoimien päätökset.

Uudistuksen keskeisimpiä muutoksia ovat kolmiportaisen tuen (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistuminen, painopisteen siirtyminen ennaltaehkäisevään ja ryhmäkohtaiseen tukeen, sekä vahva panostus henkilöstön yhteistyöhön ja opetusjärjestelyihin. Uudistus korostaa inklusiivisia periaatteita ja lapsen oikeutta kuulua omaan ryhmäänsä. Uudistus vahvistaa lapsen oikeutta saada varhaista, oman ryhmän sisällä tapahtuvaa tukea, kuten yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Mikäli nämä ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät ole riittävät, lapselle on annettava lapsikohtaisia tukitoimia. Muutoksen onnistunut toteuttaminen on vaatinut henkilöstön perehdyttämistä ja kouluttamista uusiin toimintatapoihin.

Koska tuki painottuu ryhmäkohtaiseen ja opetusjärjestelyjen tukeen niin tuen lainmukainen toteuttaminen voi tarkoittaa edelleen vuodelle 2026 lisähenkilöstöä tai määräaikaista ryhmäkoon pienennystä niissä lapsiryhmissä, joissa on esim. useita tuen lapsia.

Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia on 7. Varahoidossa päiväkodeissa työskentelee kolme perhepäivähoitajaa. Silloin kun varalapsia ei ole, perhepäivähoitajat ovat ryhmäavustajina tai lastenhoitajina päiväkodin lapsiryhmissä.

Yksityiset päiväkodit jatkavat entisillä toimipisteillä ja lapsiryhmillä. Palvelusetelikuluihin arvioidaan kuitenkin tulevan pienennystä, johtuen yksityistenkin päiväkotien lapsimäärien putoamisesta. Säästöä arvellaan saatavan 190 000 euroa.

Yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella kuntalisällä tai palvelusetelillä. Kunnassa työskentelee kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa yksityisen hoidon tuella ja viisi perhepäivähoitajaa palvelusetelillä. Lisäksi kunnassa on yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkotitoimen palvelusetelillä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen hoitopäivän hinta on tilinpäätöksestä 2024 laskettuna 75 €/hoitopäivä ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 85 €/hoitopäivä. Kunnallisen varhaiskasvatuksen hinta sisältää myös vuorohoidon.

Varhaiskasvatuksen asiakkaiden ja henkilöstön käytössä olevien ohjelmistojen uudistuksia jatketaan vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on entistä helpommat sekä asiakas- ja henkilöstöystävällisemmät käyttöliittymät sekä toimivat prosessit.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on painotusalueena 2026–2027 toiminnan arviointi ja vuorovaikutuksen kehittäminen kaikilla tasoilla. Ryhmien ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmissa painotetaan lisäksi leikkiä, toimintakulttuuria ja arjen pedagogiikkaa. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa henkilöstön osalta on käytössä valtakunnallista Valssi-arviointijärjestelmää, jossa aiheena on vuorovaikutus. Valssiarviointijärjestelmän toteutuksessa jokaiselle ryhmälle ja yksikölle mietitään 1- 2 kehittämiskohdetta ja niiden toteutumista arvioidaan toimintakauden kuluessa.

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kokonaishenkilöstö	229	221	217	216	214
Vanhuuseläketapahtumat	3	3	3	5	3
Eläköityvien korvausrekrytoinnit	2	2	2	3	3

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2026</i>	<i>Toimenpiteet 2026</i>	<i>Mittari</i>	<i>Tavoitetaso</i>
Päiväkotitoiminta – ja perhepäivähoitopaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Varhaiskasvatuksen palveluverkko-selvityksen päivittäminen Asiakaskyselyjen toteuttaminen Yksityisen ja kunnallisen palvelutuotannon suhdelukujen vertailu, niin että molempia on tarjolla riittävästi	Varhaiskasvatuspaikkoja on riittävästi eri alueilla Asiakaskyselyt Yksityinen / kunnallinen %	Asiakaskyselyissä saatavuuteen ja toimintamuotoihin liittyvien vastausten keskiarvo vähintään 3,4 Yksityinen 27 % ja kunnallinen 73 %
Varhaiskasvatuspalvelujen sähköinen asiointi toimii kaikilla tasoilla (asiakkaat, henkilöstö)	Ohjelmistopäivitys vuonna 2024	Digitaalisia asiakaspalveluja käyttävien perheiden määrä % asiakkaista	100 % asiakkaista käyttää sähköisiä palveluja

<i>Tavoitteet 2022–2026</i>	<i>Toimenpiteet 2026</i>	<i>Mittari</i>	<i>Tavoitetaso</i>
Varhaiskasvatuksen tuen mallien kehittäminen	VakaTuki hankkeessa mallinnettujen uusien toimintamallien edelleen kehittäminen Tuen prosessit saadaan toimiviksi Perheiden voimavarojen tukeminen	Tuen vaikuttavuuden arviointi (opinnäytetyönä) Varhaiskasvatuksen tuen päätösten määrä/kokonaislapsimäärä Varhaiskasvatuksen sosionomien (perheohjaajien) perheasiakkuudet/vuosi	Hankkeessa syntyneet toimintamallit jäävät pysyviksi Jokainen lapsi on saanut tarvitsemansa tuen Perheitä yli 30 vuodessa / sosionomi
Oppimisympäristön kehittäminen	Kansallisessa laadunarviointijärjestelmä Valssissa keskitytään oppimisympäristöjen ja leikin arviointiin	Uudistettujen oppimisympäristöjen lukumäärä/vuosi	Uudistamisessa edetään valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti
Lasten tunne – ja vuorovaikutustaitojen vahvistuminen	Henkilöstön kouluttautuminen ko. aiheeseen	Koulutuksien määrä / vuosi	Henkilöstön osaaminen vahvistuu ja tietoa jaetaan koko varhaiskasvatukseen

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
1–6-vuotiaiden määrä	1 138	1220	1190	1150	1080
Lapsia % varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	88	88	91	89	88
Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa	800	775	790	740	700
Lapsia kunnallisessa perhepäivähoidossa	40	36	28	28	24
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	297	260	272	255	230
Lapsia esiopetuksessa (sis. päiväk. lapsimäärään)	262	210	203	230	206
Lapsia vuorohoidossa (sis. päiväk. lapsimäärään)	33	30	30	30	30
Päiväkotien täyttöaste % (keskiarvo vuodelta)	93	93	95	95	95

Keskeiset talouden muutokset

Menot

- Henkilöstökulut + 179 725 €
 - palkankorotukset
 - vähennyksenä kaksi perhepäivähoitajaa
- Asiakaspalveluiden osto (palvelusetelikulut)..... - 168 000 €
- Muiden palvelujen ostot (puhtaanapito ja koulukuljetukset esiopetukseen)+ 35 600 €
- Palvelujen ostot (sähkö ja kaasut, tarvikkeet)..... - 38 520 €
- Rakennusten ja huoneistojen vuokrat..... + 18 000 €
- Sisäiset toimintakulut + 142 611 €

Tuloslaskelma

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2024	TA 2025	MB 2025	TA 2026	m%	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot (ulk.)	201 418	93 499	93 499	99 775	7 %	99 775	99 775
Maksutuotot	718 848	636 000	636 000	632 000	-1 %	632 000	632 000
Tuet ja avustukset	35 504	5 558	5 558	0	-100 %	0	0
Toimintatuotot	955 771	735 057	735 057	731 775	0 %	731 775	731 775
Henkilöstökulut	-10 086 821	-9 672 421	-9 672 421	-9 852 146	2 %	-10 198 015	-10 446 849
Palvelujen ostot	-4 083 893	-4 130 998	-4 130 998	-3 998 604	-3 %	-4 004 328	-4 004 328
Sisäiset palvelujen ostot	-2 392 594	-2 326 733	-2 326 733	-2 347 695	1 %	-2 347 695	-2 347 695
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-151 405	-204 310	-204 310	-165 790	-19 %	-165 790	-169 935
Avustukset	-756 092	-770 000	-770 000	-726 000	-6 %	-726 000	-726 000
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 273 358	-1 240 577	-1 240 577	-1 270 070	2 %	-1 292 700	-1 094 073
Muut toimintakulut (sis.)	-1 364 538	-1 572 334	-1 572 334	-1 714 945	9 %	-1 714 945	-1 714 945
Toimintakulut	-20 108 701	-19 917 373	-19 917 373	-20 075 250	1 %	-20 449 473	-20 503 824
Toimintakate	-19 152 930	-19 182 316	-19 182 316	-19 343 475	1 %	-19 717 698	-19 772 049
Poistot ja arvonalentumiset	-18 493	-103 298	-103 298	-91 026	-12 %	-92 534	-25 000

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Hanketavoitteet 2022–2026

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2026	Tavoite ja -taso	Seurattavat mittarit	Riski-arvio
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan ja omaehtoisen liikunnan tarpeita	Toteutetut hankkeet	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai kaikkia hankkeita ei voida toteuttaa
2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Opetus- ja varhaiskasvatus-suunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä	Toteutetut oppimisympäristö-hankkeet	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai oppimisympäristöjen toiminnallisuudesta joudutaan tinkimään
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Rakentamishankkeiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. Suininlahden koulun hankeselvitys.	Toteutetut hankkeet	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.3 Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Koulurakentamisessa ja liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan esteettömyys sekä toteutetaan esteettömiä liikuntapaikkoja	Toteutetut hankkeet	Hankkeiden toteuttamisessa voidaan joutua sovittamaan yhteen toiminnallisuuden ja esteettömyyden vaatimukset

Tavoitteet 2022–2026 ja toimenpiteet 2026

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2026	Toimenpiteet 2026	Mittari	Tavoitetaso
Koulujen ja päiväkotien kasvu- ja oppimisympäristöjen uudistaminen	Koulujen ja päiväkotien vanhentuvan kaluston uusiminen	Toteutuneet hankkeet ja suunnitelmat	Opetus- ja varhaiskasvatus-suunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä
Lähiliikuntapaikkojen toteutus, keskimäärin 1/vuosi	Rantabulevardin toteutuksen käynnistäminen hankerahoitusta hyödyntäen	Toteutuneet hankkeet	Keskimäärin 1 lähiliikuntapaikkahan ke/vuosi
Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan ja	Palloiluhallin rakentamisen käynnistyminen	Toteutuneet kohteet	Halli käytössä 2027

<i>Tavoitteet 2022–2026</i>	<i>Toimenpiteet 2026</i>	<i>Mittari</i>	<i>Tavoitetaso</i>
omaehtoisen liikunnan tarpeita			

Talousarvio Sivistyslautakunta

	Tilinpäätös 2024	Muutos TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
Sivistyslautakunta					
* Tuotot	162 500	0	55 000	0	0
* Kulut	-862 706	-1 585 000	-1 586 000	-1 035 000	-455 000
Netto	-700 206	-1 585 000	-1 531 000	-1 035 000	-455 000
Liikuntapaikat					
* Tuotot	162 500	0	30 000	0	0
* Kulut	-577 483	-150 000	-1 395 000	-730 000	-350 000
Netto	-414 983	-150 000	-1 365 000	-730 000	-350 000
Koneet ja kalusto					
* Tuotot	0	0	25 000	0	0
* Kulut	-285 223	-1 435 000	-191 000	-305 000	-105 000
Netto	-285 223	-1 435 000	-166 000	-305 000	-105 000
YHTEENSÄ					
* Tuotot	162 500	0	55 000	0	0
* Kulut	-862 706	-1 585 000	-1 586 000	-1 035 000	-455 000
Netto	-700 206	-1 585 000	-1 531 000	-1 035 000	-455 000